gemeente Brunssum

# Raadsvoorstel

| | | |
|---|---|---|
| **Collegeverg. d.d.** | : | 31 augustus 2021 |
| **Registratiekenmerk** | : | 1096009 |
| **Gemeentebladnr.** | : | 2021/34 (versie 2) |
| **Afdeling** | : | Openbare ruimte |
| **Behandelend ambtenaar** | : | H.G.M. Dieters |
| **Bereikbaar onder** | : | marcel.dieters@brunssum.nl |
| **Behandelvoorstelnr.** | : | 1096009 |
| **Portefeuillehouder** | : | J.M.V.L. Mertens |
| **Raadsverg. d.d.** | : | 28 september 2021 |
| **Uiterlijke datum** | : | (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging) |

Aan de raad,

1. Onderwerp
Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025 - 2e versie

**2. Uitgangssituatie (WAAROM?)**

**a. Aanleiding**

Het beheer en de instandhouding van de openbare ruimte en de boven- en ondergrondse infrastructuur behoren tot de kerntaken van de lokale overheid. Gelet op het aanzienlijke areaal aan wegen, riolering en groen zijn met deze zorgtaak aanzienlijke kosten gemoeid, zowel voor wat betreft het dagelijks beheer en onderhoud als ook de instandhouding (reparatie en vervanging).

**b. Huidige situatie/probleemstelling**

Teneinde in meerjarenperspectief begrotingstechnisch inzicht te verkrijgen in de structurele uitgaven voor het beheer en de instandhouding van de openbare ruimte binnen het grondgebied van de gemeente, is het vereist een Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) op te stellen.
Het plan wordt de Raad ter besluitvorming aangeboden in de raadsvergadering van september 2021.

**3. Gewenste situatie (WAT?)**

**a. Wat willen we bereiken?**

Eerste doel is om de openbare ruimte op het kwaliteitsniveau te houden zoals bedoeld in de Strategische Visie Brunssum 2025 en in het Coalitieprogramma Brunssum 2018-2022.
Tevens is het doel van het MOP-OR om te komen tot een afgewogen en evenwichtig uitgavenpatroon op langere termijn. Ten principale wordt met deze aanpak gekozen voor planmatig onderhoud, uitgaande van een gelijkmatig uitgavenpatroon in meerjarenperspectief. Vanuit deze benadering vormt het MOP-OR het meerjarig financieel kader waarbinnen uitgaven en investeringen kunnen worden gepleegd voor zowel het beheer en onderhoud als de instandhouding van de openbare ruimte, zodat een consistente uitvoering van deze zorgtaak kan plaatsvinden. Eventuele restbudgetten in enig jaar worden alsdan gestort in een egalisatiereserve MOP-OR. Eventuele restantkredieten worden meegenomen naar het volgend jaar.

**b. Kaders**

Wettelijke regelgeving ten aanzien van boven- en ondergrondse infrastructuur
Strategische Visie Brunssum 2025

Kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van de Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek (CROW).

**c. Argumenten en overwegingen**

Het MOP-OR geeft inzicht in de integrale benadering van de instandhouding van de openbare ruimte. In dit MOP zijn alle onderdelen van de totale openbare ruimte meegenomen. Zo zijn in het voorliggende MOP naast wegen, civiele kunstwerken, groen incl. bospercelen, kunstobjecten en riolering. Daarnaast wordt ook het onderhoud van de speeltoestellen in de openbare ruimte meegenomen. Inzake vervanging van speeltoestellen zal, in samenwerking met de Buurtnetwerken, u een separaat voorstel worden voorgelegd.

Indien het MOP-OR wordt overgenomen, kan globaal worden gesteld, dat onze gemeente aan haar wettelijke verplichtingen ten aanzien van de openbare ruimte kan voldoen. Inzake het onderhoud van de 6 onderdelen van het MOP (Verkeersveiligheid; Openbare Verlichting, Verkeerslichten en ANWB-bewegwijzering; Wegbeheer; Rioolbeheer, Groenbeheer en Overige Voorzieningen) wordt aan de raad in dit MOP het kwaliteitsniveau CROW B voorgesteld ter bepaling van de noodzakelijke budgetten bij planmatig beheer.
Op basis van technische overwegingen zullen wij een vertaalslag maken naar concrete projecten voor wat betreft instandhouding en vervanging. Waar dit zinvol en mogelijk is, gaat de voorkeur uit naar de integrale aanpak van (delen van) woonwijken. Het gelijktijdig vervangen van de boven- en ondergrondse infra maakt het namelijk mogelijk om het rioolstelsel op den duur klimaatbestendig te maken.
Mede gezien de demografische ontwikkelingen in de regio en in de gemeente kan geconstateerd worden dat binnen de gemeente Brunssum relatief veel openbare speelplekken zijn ingericht. Voorgesteld wordt -onder de huidige situatie- het toegepaste beleid om speeltoestellen, die aan het einde van hun levensduur zijn, vooralsnog niet meer vervangen voor de duur van dit MOP-OR te handhaven. Zo nodig worden toestellen van de ene speelplek verplaatst naar de andere. Deze werkwijze stemmen wij uiteraard integraal af met de buurtnetwerken, waarbij we rekening houden met leeftijdsopbouw van de inwoners en de behoeften van de wijk Ten aanzien van eventuele vervanging van de speeltoestellen zal in samenwerking met de buurtnetwerken een separate nota aan u worden voorgelegd.

Dit is het eerste MOP OR voor de gemeente Brunssum, het plan is een theoretische maar pragmatische benadering voor uit te voeren werkzaamheden voor de komende 4 jaar. Ieder jaar zal op basis van een uitgebreide inspectie, getoetst worden of alle geprognosticeerde werkzaamheden ook noodzakelijk zijn. Op basis hiervan wordt het MOP OR jaarlijks bijgesteld. Uw raad wordt hierin meegenomen, in jaar 1 en jaar 3 via een raadsinformatiebrief en in jaar 2 door middel van een bijgesteld MOP OR.
Eventuele prijsfluctuaties tijdens aanbestedingen en toekomstige indexeringen van het MOP-OR 2022-2025 worden voorlopig niet meegenomen, enerzijds zijn de toekomstige indexaanpassingen een theoretische benadering en zullen de aanbestedingen uitwijzen of dit noodzakelijk is. De uitkomsten hiervan zullen wij ook meenemen in de jaarlijkse raadsinformatiebrieven.

Indien er gedurende enig jaar een tekort mocht blijken, worden de extra benodigde middelen meegenomen via de reguliere P&C cyclus (berap's en jaarrekening. De accountant verklaart dat deze voorgestelde werkwijze financieel te verantwoorden is

**d. Opties**

1. Voor het hele openbaar gebied te kiezen voor kwaliteitsniveau CROW B
2. Winkelcentra worden in de toekomst beheerd op kwaliteitsniveau A in plaats van B. Dat betekent onder andere hogere frequenties voor reiniging, meer onderhoud aan de groenvoorzieningen en meer aandacht voor het straatwerk.
   Extra kosten: € 127.255 per jaar.
3. De openbare ruimte wordt in de toekomst beheerd op kwaliteitsniveau C in plaats van B. Er wordt minder onderhoud gepleegd. Voor een aantal elementen is dit mogelijk, terwijl dat voor andere elementen niet mogelijk is. In zijn algemeenheid kan zelfs worden gesteld dat uit een verlaging naar kwaliteitsniveau C een verhoogd risico volgt op vervroegde vervanging, met name bij wegen. Het kostenvoordeel op de korte termijn leidt tot vernietiging van kapitaalgoed. De herstelkosten bedragen vervolgens een veelvoud van de besparingen op de korte termijn. Uitblijven van noodzakelijke vervanging heeft bovendien een nadelig effect op de verkeersveiligheid en aansprakelijkheden. Daarnaast verslechterd de kwaliteit van de leefomgeving en gaat het woongenot achteruit.
   Voor de korte termijn is een besparing berekend ad € 308.124 per jaar
   Voor de lange termijn extra kosten ad € 1.085.765 per jaar

**e. Keuze**

- Het Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025 als gemeentelijk beleidsplan vast te stellen.

- Voor het hele openbaar gebied te kiezen voor kwaliteitsniveau CROW B
- Ten aanzien van vervanging van de speeltoestellen zal -in samenwerking met de Buurtnetwerken- een separate nota worden voorgelegd.
- Financiële beslispunten o.a.:
    - Extra financiële middelen voor prijsfluctuaties, indexeringen en areaalaanpassingen vooralsnog niet mee te nemen in de begroting (dit is een beslaglegging op de vrije ruimte voor de toekomst);
    - Indien er gedurende enig jaar een tekort aan middelen blijkt, worden de extra benodigde middelen meegenomen via de reguliere P&C-cyclus (berap's en jaarrekening).

**4. Bijlagen**
- MOP Openbare Ruimte 2022-2025 (1065359)
- Verkeersveiligheidsplan 2010-2020 (1065361)
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2008-2010 (1065363)
- Groenstructuurplan 2003 (1065370)
- Gemeentelijk Watertakenplan Brunssum 2020-2024 (1065371)
- Nota Openbare Speelvoorzieningen oktober 2008 (1097136)
- Accountantsverklaring KSG Registeraccountants B.V. (1098512)
- Verschil MIP 2017 versus MOP 2020 (1100815)

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

# Raadsbesluit

**Gemeenteblad nr.** : 2021/34 (versie 2)
**Afdeling** : Openbare ruimte
**Registratiekenmerk** : 1096009

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021/34;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 31 augustus 2021, afdeling Openbare ruimte;

gelet op het bepaalde in de gemeentewet;

Besluit:
- Het Meerjarig Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOP-OR) 2022-2025 als gemeentelijk beleidsplan vast te stellen;
- Voor het hele openbaar gebied te kiezen voor kwaliteitsniveau CROW B;
- Ten aanzien van vervanging van de speeltoestellen zal -in samenwerking met de Buurtnetwerken- een separate nota worden voorgelegd ;
- Financiële beslispunt: structureel bijramen van € 128.000,- budgettair neutraal in de meerjarenbegroting (zie bijlage 1100815).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

Voorzitter griffier